

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ТАВРІЙСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Мелітополь
2017

Положення про порядок організації та проведення дуального навчання в Таврійському державному агротехнологічному університеті /Кюрчев В.М., Ломейко О.П., Кюрчев С.В., Назаренко І.П., Карман С.В., Іванова І.Є., Вершков О.О., Якунічев Ю.О., Подшивалов Г.В., Черкашин Ю.А. – Мелітополь: ТДАТУ, 2017 – 13с.

Положення про порядок організації та проведення дуального навчання в Таврійському державному агротехнологічному університеті розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021р.р., постанови Кабінету Міністрів України від 16 січня 2013 р. №20 «Про затвердження Порядку укладення договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях і Типової форми договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях», «Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ» та з метою посилення практичної підготовки студентів.

Метою зазначеного Положення є визначення порядку організації та проведення дуального навчання для студентів університету на виробничих підприємствах та регламентує процедуру оформлення документів на навчання.

Авторський колектив:

КЮРЧЕВ В.М. – ректор університету, д.т.н., професор
 ЛОМЕЙКО О.П. – проректор з НПР, к.т.н., доцент
 КЮРЧЕВ С.В. – декан МТ факультету, к.т.н., професор
 НАЗАРЕНКО І.П. – декан ЕФ, д.т.н., професор
 ІВАНОВА І.Є. - декан факультету АТЕ, к.с.г.н., доцент
 КАРМАН С.В. – декан факультету ЕБ, к.е.н., доцент
 ВЕРШКОВ О.О. – декан факультету ІКТ, к.т.н., доцент
 ЯКУНІЧЕВ Ю.О. – зав. виробничою практикою
 ПОДШИВАЛОВ Г.В. – директор ІПК
 ЧЕРКАШИН Ю.А. – провідний юрисконсульт

Розглянуто і ухвалено:

Науково-методичною радою
 ТДАТУ
 Протокол № 2
 від 17 жовтня 2017 року

Розглянуто і ухвалено:

вченою радою університету
 Протокол № 3
 від 31 жовтня 2017 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Таврійського державного
агротехнологічного університету
від 01 листопада 2017 № 193-ОД

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення (далі - Положення) визначає порядок організації та проведення дуального навчання студентів денної форми навчання в Таврійському державному агротехнологічному університеті (далі Університет) та на підприємствах відповідного профілю.

1.2 Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021р.р., постанови Кабінету Міністрів України від 16 січня 2013 р. №20 «Про затвердження Порядку укладення договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях і Типової форми договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях», «Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ» та з метою посилення практичної підготовки студентів.

1.3 Положення визначає механізм укладення студентами Університету з підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання (далі - підприємство) договорів та організацію дуального навчання згідно затвердженого графіку.

1.4 Дуальне навчання - це форма здобуття освіти, заснована на тісній взаємодії підприємств (організацій, установ), що володіють ресурсами, необхідними для здійснення навчання, проведення навчальної, виробничої практики, здійснення інших видів освітньої діяльності та навчальних закладів на основі соціального партнерства між виробництвом та освітою, де обидві сторони виступають рівноправними партнерами, які спільно розробляють і координують освітній процес, здійснюють контроль за його результатами.

1.5 Дуальне навчання сприяє підвищенню рівня практичної підготовки студентів, формує й розвиває в них основні компетенції, що у свою чергу сприяє підвищенню ефективності подальшої професійної діяльності, забезпечує рівновагу між попитом та пропозицією фахівців на ринку праці. Дуальність як методологічна характеристика освіти передбачає побудовану на єдиних основах узгоджену взаємодію освітньої та виробничої сфер з підготовки спеціалістів певного профілю, іншими словами - поєднання теоретичного навчання у закладі та практичних - на підприємстві (установі, організації).

1.6 Дуальне навчання в Університеті може бути груповим та індивідуальним.

1.7 Групове дуальне навчання – це навчання за дуальною системою, яке передбачене навчальним планом і графіком навчального процесу для даного курсу і спеціальності. Виробниче навчання студентів на підприємствах може

відбуватися згідно погоджено з підприємствами графіком групами або підгрупами.

1.8 Індивідуальне дуальне навчання – це дуальне навчання за заявками підприємств певної кількості студентів, які обираються на конкурсній основі.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ (ОРГАНІЗАЦІЯХ, УСТАНОВАХ)

2.1 Організація та проведення дуального навчання в Університеті проводиться відповідно до:

- даного Положення;
- програми дуального навчання, робочого навчального плану зі спеціальності, графіку освітнього процесу, розкладу занять, наказів, іншої нормативно-планувальної документації з питань організації освітнього процесу;
- договору між ТДАТУ та підприємством (організацією, установою);
- договором про дуальне навчання між студентом та підприємством (організацією, установою).

2.2 Договір визначає: мету навчання, вид трудової діяльності після закінчення навчання, зміст, початок та тривалість навчання, навчальні заходи поза підприємством, тривалість робочого дня, тривалість випробувального терміна, умови, за яких договір може бути розірваним. Програма дуального навчання розробляється відповідним факультетом (випусковою кафедрою), яка погоджується з підприємством (організацією, установою) та повинна передбачати:

- засвоєння студентами загальних та професійних компетенцій із спеціальності відповідно до державних стандартів освіти, програм навчальних дисциплін, окремих модулів, програм практики тощо;
- набуття студентами практичного досвіду з урахуванням змісту програми підготовки фахівців;
- суміщення навчання на підприємстві (організації, установі) та в університеті.

2.3 Програма дуального навчання має відповідати потребам конкретного робочого місця студента та враховувати те, що він є «співробітником» підприємства (організації, установи).

2.4 Облік при дуальному навчанні здійснюється відповідно до діючих нормативних актів. Основні документи: журнал обліку теоретичного навчання, щоденник-звіт виробничого навчання, протокол випускних екзаменів тощо.

2.5 Для організації і проведення дуального навчання Університет:

- розробляє Положення про порядок організації та проведення дуального навчання в навчальному закладі;
- укладає щорічний договір про дуальне навчання з підприємством (організацією, установою);
- сумісно з підприємством (організацією, установою) розробляє та затверджує програму дуального навчання, робочий навчальний план із

спеціальності, графік освітнього процесу, план заходів із забезпечення освітнього процесу та забезпечує реалізацію програми дуального навчання. Графік освітнього процесу передбачає чергування теоретичної підготовки в Університеті з практичним навчанням на виробництві. Періодичність чергування може бути різною та залежати від мети навчання, навчально-матеріальної бази, викладацького складу навчального закладу та конкретного підприємства (організації, установи);

- погоджує з підприємством (організацією, установою) терміни проведення дуального навчання та персональний склад студентів, що до них направляються на навчання;

- організовує підготовку та укладання договорів між студентом та підприємством (організацією, установою) про дуальне навчання;

- видає накази з організації дуального навчання та направлення студентів на підприємство (організацію, установу);

- несе відповідальність за якість підготовки студента в Університеті;

- сумісно з підприємством (організацією, установою) організовує та проводить оцінку загальних та професійних компетенцій студента – випускний екзамен, веде облік успішності за програмою дуального навчання;

2.6 Для організації і проведення дуального навчання підприємство (організація, установа):

- укладає договір про дуальне навчання з Університетом;

- сумісно з навчальним закладом розробляє та затверджує програму дуального навчання, робочий навчальний план із спеціальності, графік освітнього процесу, план заходів із забезпечення освітнього процесу та забезпечує реалізацію програми дуального навчання;

- погоджує з навчальним закладом терміни проведення дуального навчання та персональний склад студентів, що до них направляються на навчання;

- приймає студентів на навчання в кількості та строки, погоджені з Університетом;

- укладає зі студентами договір про дуальне навчання;

- знайомить студентів зі Статутом, правилами внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та пожежної безпеки, можливостями працевлаштування на підприємстві тощо;

- закріплює за кожною групою (особою) наставника з числа найбільш кваліфікованих фахівців;

- забезпечує реалізацію програми дуального навчання на підприємстві (організації, установі) та створює умови для його проведення;

- забезпечує доступ студентів до практичних матеріалів та процесів відповідно до завдань дуального навчання;

- у разі надання робочого місця в технологічному процесі виплачує заробітну плату;

- сумісно з навчальним закладом організовує та проводить оцінку загальних та професійних компетенцій студента – атестація;

– після закінчення навчання видає висновок, який має містити дані про вид, тривалість, мету навчання та відомості про професійні знання, уміння і навички.

3. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ НА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ДУАЛЬНЕ НАВЧАННЯ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

3.1 Конкурсний відбір проводиться після отримання заявки від підприємства з визначенням потреби у фахівцях та терміну виробничого навчання студентів після чого даються публічне оголошення в університеті про початок конкурсу.

3.2 Конкурс проводиться у чотири етапи.

I етап: протягом 20 днів після розміщення оголошення претенденти на участь в конкурсі подають до деканату факультету:

- заявку на участь у конкурсному відборі за формою (Додаток 1);
- індивідуальну роботу (українською мовою) на тему «Чого Ви очікуєте від дуального навчання» (до 2 сторінок);
- копію навчальної картки студента.

II етап:

У терміни 5 днів після закінчення I етапу, експертна комісія зі спеціальності разом з представниками підприємств відбирають до 5 претендентів на одне вакантне місце з дуального навчання, за оцінкою найкращих робіт серед претендентів з урахуванням середнього балу згідно навчальної картки студента, за результатами складається Протокол.

III етап:

У терміни 3 днів після завершення II етапу, за участю представника університету, представника підприємства проводиться співбесіда з кандидатами на дуальне навчання. За результатами складається протокол №2.

IV етап:

У термін одного дня після завершення III етапу, оголошуються результати конкурсу та видається наказ на дуальне навчання. Для проходження виробничого навчання на підприємстві, студенту надається затверджений графік дуального навчання.

3.3 На підставі проведеного конкурсного відбору серед претендентів та укладеного договору видається наказ ректора про дуальне навчання студента. Проект наказу вносить декан факультету не пізніше ніж за два тижні до початку виробничого навчання на підприємстві. У проекті наказу має бути відображено:

- місце і термін виробничого навчання на підприємстві;
- реквізити договору;
- призначення відповідального за організацію методичного забезпечення, інструктажу з охорони праці та контроль дуального навчання з прийняттям атестації (випускного екзамену) від випускової кафедри;
- призначення відповідального з організаційних питань при проходженні виробничого навчання на підприємстві від випускової кафедри або ІПОД;

3.4 Для оформлення дуального навчання студенти подають керівникові підприємства такі документи:

- заяву на проходження виробничого навчання за формою (Додаток 3);
- копію паспорта;
- копію документа про освіту (за наявності);
- копію реєстраційного номера облікової картки платника податків.

3.5 Студенти, які проходять виробниче навчання на підприємстві згідно з переліком професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам додатково подають медичну книжку, а у разі потреби сертифікат про проходження профілактичного наркологічного огляду та довідку про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду відповідно до законодавства.

4. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ

4.1 Укладення договорів про дуальне навчання, організація та проведення виробничого навчання за професіями, пов'язаними з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки, здійснюється відповідно до законодавства з охорони праці та з урахуванням вимог нормативно-правових актів, які регламентують умови праці і навчання за такими спеціальностями.

4.2 Інформація про можливість дуального навчання студентів буде висвітлюватися на офіційному сайті університету або можна звернутися до деканів факультетів або директора інституту післядипломної освіти та дорадництва.

4.3 Строк дуального навчання на підприємстві студентів не може перевищувати шести місяців за навчальний рік.

4.4 Договір (додаток 2) про дуальне навчання укладається у трьох примірниках, один з яких зберігається в Університеті, другий - на підприємстві, третій - у студента.

4.5 Зміни до договору вносяться за згодою сторін шляхом укладення додаткового договору, що є невід'ємною частиною договору про дуальне навчання.

4.6 Договір може бути розірваний на вимогу однієї із сторін у разі порушення його умов.

4.7 Дія договору може бути продовжена на період відсутності студента з поважної причини за наявності відповідних документів (довідка лікаря, довідка з деканату тощо).

4.8 Відповідальність за забезпечення деканатів (випускових кафедр) бланками договорів покладено на завідувача виробничої практики Університету. Укладання договорів здійснює деканат факультету або інститут післядипломної освіти та дорадництва за заявками випускових кафедр.

5. ПОРЯДОК ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

6.1 Керівник підприємства визначає керівника виробничого навчання на підприємстві, який разом із студентом, який отримав право на дуальне навчання, розробляє індивідуальну програму та визначає перелік робіт.

6.2 Тривалість роботи під час виробничого навчання на підприємстві не повинна перевищувати тривалості робочого часу, встановленого законодавством для відповідної категорії працівників.

6.3 Індивідуальна програма дуального навчання студента може бути скоригована під час її виконання, зокрема з метою врахування змін, які відбуваються у відповідній сфері професійної діяльності, в організації роботи на підприємстві, особливостей засвоєння студентом індивідуальної програми дуального навчання.

6.4 Одночасно з укладенням договору про виробниче навчання керівник підприємства затверджує індивідуальну програму дуального навчання та видає наказ про виробниче навчання на підприємстві, у якому зазначаються терміни і місце його проходження (структурний підрозділ), спеціальність (кваліфікаційний рівень) студента, режим виробничого навчання, а також його керівник.

6.5 Керівник підприємства відповідає за створення належних умов роботи при дуальному навчанні студента, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки праці та виробничої санітарії, про що видається відповідний наказ на підприємстві.

6.6 Після закінчення виробничого навчання студента на підприємстві йому видається висновок про його результати, в якому зазначаються виконані роботи, оцінка якості їх виконання, а також характеристика професійної компетентності, особистих та ділових якостей студента.

6.7 Запис про виробниче навчання студента на підприємстві вноситься до трудової книжки студента, яка (у разі потреби) оформляється згідно із законодавством.

6. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Фінансування здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, коштів юридичних (фізичних) осіб, коштів підприємств, (організації, установ) та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

**Додаток 1
до Положення**

Декану факультету

Заява

від _____,
студента _____ групи, курс _____, спеціальність _____, на участь у
конкурсному відборі на навчання за дуальною системою на підприємстві
_____ на посаді _____.

З умовами конкурсу та умовами роботи ознайомлений.

Підпис

Дата

ДОГОВІР
про виробниче навчання студента
Таврійського державного агротехнологічного університету
на підприємствах, в установах та організаціях

№ _____ 20__ р.

_____ (далі — підприємство)
(найменування підприємства, установи, організації)

в особі _____,
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

що діє на підставі _____,
(номер і дата затвердження (видачі, реєстрації) статуту або довіреності)

з однієї сторони, та студент _____,
(прізвище, ім'я, по батькові)

який навчається у Таврійському державному агротехнологічному університеті
(далі - Університет)

з іншої сторони, керуючись Законом України «Про зайнятість населення» і Кодексом законів про працю України, уклали цей договір про нижченаведене.

Предмет договору

1. Предметом договору є дуальне навчання студента Університету.

Строк та умови виробничого навчання на підприємстві

2. Строк виробничого навчання на підприємстві становить з _____ 20__ р.
по _____ 20__ року.

3. Режим виробничого навчання на підприємстві _____

4. Спеціальність (кваліфікація) або професія (кваліфікаційний рівень)

5. Місце виробничого навчання на підприємстві _____
(найменування структурного підрозділу)

_____ (найменування підприємства, установи, організації, його місцезнаходження)

Права і обов'язки сторін

6. Підприємство разом зі студентом визначає зміст індивідуальної програми та перелік робіт.

7. Підприємство зобов'язується:

1) визначити строки, місце (структурний підрозділ) та режим виробничого навчання на підприємстві, спеціальність (кваліфікацію) або професію (кваліфікаційний рівень), призначити керівника з числа працівників підприємства;

2) надати студенту робоче місце, обладнане відповідно до правил і норм охорони праці, безпеки праці та виробничої санітарії;

3) здійснити матеріальне забезпечення (надати необхідне обладнання, інструменти, сировину, витратні матеріали тощо) відповідно до індивідуальної програми;

4) створити належні умови для виконання студентом індивідуальної програми, не допускати залучення його до виконання робіт, які не відповідають такій програмі, здобутій спеціальності (кваліфікації) або професії (кваліфікаційному рівню);

5) проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці (ввідний та на робочому місці), навчати студентів безпечних методів праці, надати спецодяг, запобіжні засоби, забезпечити медичне обслуговування за нормами, встановленими для штатних працівників;

6) надати студентам можливість користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання індивідуальної програми;

7) у разі виконання студентом професійних робіт, передбачених індивідуальною програмою за встановленими нормами, _____,
(види робіт та їх обсяг)

забезпечити своєчасну їх оплату в сумі _____ на підставі акта здавання-приймання робіт;

8) не залучати студентів до надурочних робіт та не направляти їх у відрядження, які не пов'язані з виконанням індивідуальної програми.

8. Студент має право:

1) отримати безкоштовно спецодяг, запобіжні засоби, медичне обслуговування за нормами, встановленими для штатних працівників;

2) користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання індивідуальної програми.

9. Студент зобов'язується:

1) оволодіти видами робіт, передбаченими індивідуальною програмою;

2) дотримуватися вимог установчих документів та правил внутрішнього трудового розпорядку, встановлених на підприємстві, норм охорони праці та умов колективного договору;

3) дбайливо ставитися до майна підприємства;

4) не розголошувати інформацію, що стала йому відома під час виробничого навчання на підприємстві, яка становить комерційну таємницю та є інформацією з обмеженим доступом.

Відповідальність сторін

10. У разі невиконання чи неналежного виконання зобов'язань, передбачених цим договором, сторони несуть відповідальність відповідно до закону.

Порядок внесення змін до договору та розірвання договору

11. Зміни до договору вносяться за згодою сторін, якщо інше не передбачено законом, шляхом укладення додаткового договору.

12. Дія договору може бути продовжена за згодою сторін.

13. У разі виникнення обставин, які зумовлюють необхідність розірвання договору, сторона повинна повідомити про це іншій стороні не пізніше ніж за місяць до закінчення строку дії договору.

14. Дія договору припиняється:

1) у разі закінчення строку його дії;

2) за згодою сторін;

3) за ініціативою однієї із сторін до закінчення строку його дії в разі порушення або невиконання іншою стороною його умов.

Інші умови

15. Договір набирає чинності з _____ 20__ р. та діє до _____ 20__ року.

16. Договір укладається у трьох примірниках, які мають однакову юридичну силу і зберігаються у кожної із сторін.

Місцезнаходження та реквізити сторін

Підприємство	Студент
_____	_____
(повне найменування,	(прізвище, ім'я та по батькові)
_____	Паспорт _____
місцезнаходження,	(серія, номер, дата видачі, ким виданий)
_____	Реєстраційний номер облікової картки
банківські реквізити)	платника податків _____
_____	_____
(підпис керівника)	(місце проживання)
_____ 20__ р.	_____
	(підпис студента)
	_____ 20__ р.

МП

**Додаток 3
до Положення**

Керівникові _____
(найменування підприємства,

установи, організації)

(прізвище та ініціали керівника)

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

ЗАЯВА

Прошу прийняти мене на виробниче навчання на підприємстві до

(найменування підприємства, установи, організації, їх структурного підрозділу)

з _____ 20__ р. по _____ 20__ р.

за _____
(здобута спеціальність (кваліфікація) або

професія (кваліфікаційний рівень)

та встановити такий режим виробничого навчання _____

Мета виробничого навчання на підприємстві _____

Даю згоду на оброблення моїх персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Дата _____

Підпис _____